

PRÁVNICKÁ
FAKULTA

Masarykova univerzita

Magisterské studium VII. semestr
MP719Z Správní právo II

Přednáška č. 1
5.10.2020

Přednášející: doc.JUDr. Soňa Skulová, Ph.D.

Obsah přednášky:

- I. **Úvod do studia předmětu.**
- II. **Pojem a význam funkčního pojetí veřejné správy.**
Veřejná správa jako systém.
- III. **Formy realizace (činnosti) veřejné správy – úvod:**
Přehled hlavních forem činnosti veřejné správy. Členění forem realizace; včetně hlediska právní závaznosti, právních důsledků a hlediska procesního.

I. Úvod do studia předmětu

Správní právo II -

obsahově navazuje na *Správní právo I* (6.semestr)

- jež je zaměřeno zejména na *organizační stránku* veřejné správy.
/“**statická stránka**“/.

- *Správní právo II* :

obsahem = problematika *činnosti veřejné správy*, resp. *funkční pojetí* veřejné správy /“**dynamická stránka**“/.

Vedle funkcí, metod a forem působení veřejné správy **zahrnuje** problematiku právních záruk ve veřejné správě, správně právní odpovědnosti, správního trestání a veřejné služby.

(Viz - Program přednášek)

Připomenutí:

System správního práva

(jako výsledek dlouhého vývoje)

= vnitřní členění i vzájemná provázanost:

SP Organizační + **SP Hmotné**

*V obecných a zvláštních
ustanoveních.*

+ **SP Procesní**

*V obecné a zvláštních
Úpravách.*

(+ průřezově) **SP trestní**

(= má úpravu *organizační, hmotnou i procesní*).

Pozn. Takto nutno utřídit si znalosti (vytvořit si „mapu“).

- **Z pedagogického hlediska (pro účely pochopení):**

ve svém souhrnu právní úprava obecných znaků a náležitostí **organizace a činnosti** veřejné správy v předmětech Správní právo I a Správní právo II představují

tzv. obecnou část správního práva,

- Přičemž: úprava organizace a činnosti *v jednotlivých odvětvích veřejné správy* tvoří zvláštní část správního práva.

+ **procesní část** správního práva (někde řazena do obecné části).

Pozn. 1 : Zvláštní část bude vyučována v rámci Správního práva III, včetně *procesních specifik* příslušných odvětví).

Pozn.2 : ze Správního práva I, II a III - souborná zkouška – VIII. semestr).

II. Pojem a význam funkčního pojetí veřejné správy.

- **Veřejná správa („VS“)** naplňuje své **poslání** (účely) skrze svou činnost.

(viz cíle a úkoly veřejné správy – 3.přednáška)

- Spojení **organizační** (formální) a **funkční** (materiální) stránky vytváří **ucelený obraz veřejné správy**, jež představuje komplexní společenský **system**.
- Takto veřejnou správu zkoumá jiná disciplína – **Správní věda**.

Exkurz: pojem „Systemový přístup“.

SPRÁVNÍ PRÁVO tuto složitost a propojenost VS odráží – vytváří rovněž **SYSTEM** (předpisů norem).

- **V předpisech správního práva** upravujících výkon správy na jednotlivých úsecích – *propojení všech částí správního práva*.
- *Jednotlivé právní předpisy různě propojeny* – na základě struktury správního práva, a požadavku ucelenosti úpravy.
- + *vztahy na jiná odvětví*; specificky s ústavním právem.
- *V rámci jednotlivých předpisů* zařazeny **normy upravující organizační strukturu, vztahy k jiným správním orgánům, okruh působnosti, pravomoc a činnost jednotlivých správních orgánů, záruky legality při výkonu veřejné správy, a také povinnosti a oprávnění dotčených osob („veřejná subjektivní práva“)** v příslušné oblasti, otázky odpovědnosti za porušení povinností (správní trestání), a dále procesní postupy při výkonu veřejné správy.

(srov. např. stavební zákon, živnostenský zákon, ...)

Nebo také z.č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

ZÁKON O KRIZOVÉM ŘÍZENÍ A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH ZÁKONŮ (KRIZOVÝ ZÁKON)

§ 1–40	ČÁST PRVNÍ	.....	1
§ 1–3	HLAVA I	Základní ustanovení	1
	§ 1	Předmět úpravy	1
	§ 2	Vymezení pojmů	5
	§ 3	Stav nebezpečí	23

§ 4–23	HLAVA II	Orgány krizového řízení	40
	§ 4–8	Díl 1 Vláda	40
		§ 4 Vláda	40
		§ 5 Omezení za nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu	47
		§ 6 Oprávnění vlády v době trvání nouzového stavu	54
		§ 7 Oprávnění vlády v době trvání stavu ohrožení státu	73
		§ 8 Zveřejnění a vyhlášení rozhodnutí o krizových opatřeních	79
	§ 9–12a	Díl 2 Ministerstva a jiné ústřední správní úřady . . .	80
		§ 9 Působnost ministerstev a jiných správních úřadů	80
		§ 10 Ministerstvo vnitra	114
		§ 11 Ministerstvo zdravotnictví	126
		§ 12 Ministerstvo dopravy	130
		§ 12a Ministerstvo průmyslu a obchodu	132

§ 13	Díl 3 Česká národní banka	134
	§ 13 Česká národní banka	134
§ 14–17	Díl 4 Orgány kraje a další orgány s působností na území kraje	140
	§ 14 Orgány kraje a další orgány s působností na území kraje	140
	§ 14a Krajský úřad	151
	§ 15 Hasičský záchranný sbor kraje	152
	§ 15a Spolupráce při zpracování krizového plánu	161
	§ 16 Policie České republiky	162
	§ 17 zrušen	165
§ 18–20	Díl 5 Orgány obce s rozšířenou působností	165
	§ 18 Starosta obce s rozšířenou působností	165
	§ 19 Obecní úřad obce s rozšířenou působností	169
	§ 20 zrušen	172

	§ 21–23	Díl 6 Orgány obce	172
		§ 21 Starosta obce	172
		§ 21a Další úkony obecního úřadu	176
		§ 22 Zajištění provedení krizových opatření	179
		§ 23 zrušen.	182
§ 24–24c	HLAVA III	Ostatní orgány s územní působností	183
	§ 24–24b	Díl 1 Bezpečnostní rady a krizové štáby	183
		§ 24 Bezpečnostní rady	183
		§ 24a Ústřední krizový štáb	186
		§ 24b Krizový štáb kraje a krizový štáb obce s rozšířenou působností	191
	§ 24c	Díl 2 Územní správní úřady	195
		§ 24c Územní správní úřady	195
§ 25–28	HLAVA IV	Obecná ustanovení	197
		§ 25 Finanční zabezpečení krizových opatření	197
		§ 26 Zabezpečení informačních systémů krizového řízení	201

		§ 26a Zabezpečení závaznými geografickými podklady	204
		§ 27 Zvláštní skutečnosti	206
		§ 28 Zmocňovací ustanovení	213
§ 29–32	HLAVA V	Práva a povinnosti osob	217
		§ 29 Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby	217
		§ 29a Subjekty kritické infrastruktury	224
		§ 29b Plán krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury	226
		§ 29c Styčný bezpečnostní zaměstnanec	229
		§ 30 Hromadné informační prostředky	230
		§ 31 Fyzické osoby	232
		§ 32 Výjimky	237
§ 33–37	HLAVA VI	Kontrola, přestupky a náhrada	242
		§ 33 Kontrola	242
		§ 34 Přestupky fyzických osob	251
		§ 34a Přestupky právníckých a podnikajících fyzických osob	253
		§ 34b Společné ustanovení k přestupkům	255

	§ 35	Náhrada za omezení vlastnického práva, poskytnutí věcných prostředků a vykonání pracovní povinnosti a pracovní výpomoci . . .	257
	§ 36	Náhrada škody	260
	§ 37	Poskytování státní podpory při haváriích nebo živelních pohromách	267
§ 38–40	HLAVA VII	Ustanovení společná a závěrečná	273
	§ 38	Vztah ke správnímu řádu	273
	§ 39	Veterinární péče, vodní hospodářství, obrana a připravenost	274
	§ 39a	Přenesená působnost	281
	§ 39b	Správce obce a městské části	282
	§ 39c	Princip proporcionality	283
	§ 39d	Evidence údajů o přechodných změnách pobytu za nouzového stavu nebo stavu ohrožení státu	285
	§ 39e	Evidence údajů o přechodných změnách pobytu za stavu nebezpečí	288
	§ 39f	Výluka z oprávnění vyžadovat údaje	291
	§ 40	Zmocňovací ustanovení	291

III. Znaky a formy realizace (činnosti) veřejné správy:

Těžištěm činnosti VS = realizace obsahu norem správního práva hmotného, upravujícího práva a povinnosti adresátů působení VS. Děje se tak prostřednictvím, resp. na základě norem organizačních (kompetenčních) a procesních.

Rozmanitost úkolů veřejné správy – zakládá potřebu **využití více forem činnosti**.

Veřejná správa uplatňuje (v našich podmínkách a tradici) zejména:

- **veřejnoprávní formy realizace** – tj. vrchnostenské, autoritativní působení, mocenská ochrana,
- využívá však **také soukromoprávních forem** („fiskálních“),
+ poskytuje *veřejné služby*.

Znaky a specifika:

U realizace činnosti VS je vždy přítomna vyšší míra vázanosti zákonem,

a jednání ve *veřejném zájmu*

– na rozdíl od subjektů soukromého práva.

(VP korporace, včetně ÚSC – někde „mezi“),

+ určen *procesní postup*, založena *odpovědnost za výkon či nečinnost*, včetně odp. za újmu, a TP.

Obsah, rozsah a poměr forem – určován **cíli a úkoly** veřejné správy, odrážejícími **veřejné zájmy**, zprostředkovaně promítnutými do právní úpravy.

Formovány tzv. *správní politikou*.

Základní pojmy spojené s realizací (činnosti) veřejné správy:

- **Pravomoc** správního orgánu (= co je oprávněn činit vůči komu, čemu),
Tj. - souhrn právních prostředků správního orgánu („SO“).
- **Působnost** správního orgánu (= v jakých věcech, vztazích, území = věcná, územní).

Pozn.: V procesním právu – otázka „příslušnosti“ SO.

Dány zákonem (*princip legality*). Nedokonalost či mezera – řešeny v rámci *kompetenčních sporů*.

Pravomoc VS uplatňována vždy prostřednictvím konkrétního subjektu – SO, a také konkrétních osob.

Znaky a formy realizace (činnosti) veřejné správy

Rozlišujeme formy činnosti:

- **právní, s přímými právními důsledky (účinky) hmotněprávními** - (tj. do právní pozice adresátů),
- pro ně jsou závazné, a event. vynutitelné.
- tzv. „**neprávní**“ formy, bez uvedených důsledků.

Přesto významné a *nezbytné* (organizační, materiálně technické – obslužné, doplňkové).

Právní základ je u nich obecnější. Slouží naplnění účelu pravomoci SO.

- Další členění: **dle věcného hlediska**, resp. spravovaných **oblastí správy**:
- (tradiční: politicko – správní, hospodářsko ekonomická, kulturní a sociální, + nověji ekologická),
- **nebo konkrétněji odvětví** (školství, zdravotnictví, doprava, katastr, ..)

Formy realizace veřejné správy

Členění forem realizace veřejné správy:

A. **Vnější** (= vůči adresátům VS):

1. Jednostranné:

a) **Správní akty:**

- **normativní** (abstraktní),
- **individuální** (konkrétní),
- **smíšené** - *opatření obecné povahy*,

b) **faktické úkony**, resp. **bezprostřední zákroky**.

2. Dvou či vícestranné - *Veřejnoprávní smlouvy*.

Vedle uvedených vnějších forem existují také

B. **vnitřní (interní)** formy:

- **interní normativní akty** (akty řízení, interní instrukce, metodické pokyny, apod.),
- **interní individuální akty** (individuální služební akty, individuální pokyny, apod.).

Jde o **řídící, hierarchické vztahy mezi** jednotlivými stupni správních orgánů, resp. **uvnitř** správních orgánů, a vůči takto podřízeným subjektům jsou **závazné**.

Nejsou závazné navenek – vůči adresátům působení veřejné správy.

Vnější + vnitřní právní formy realizace činnosti SO formy = celostní pohled na působení SO a celé VS.

Tot' vše pro dnešek.

Příště:

I. Podmínky výkonu pravomoci správních orgánů.

Vztah k veřejným subjektivním právům. Veřejná správa a veřejné povinnosti.

II. Legalita a další principy (základní zásady) činnosti veřejné správy.

Děkuji za pozornost....